

Att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet

Handlingsplan 2024-2026

Innehåll

Introduktion	3
Syfte och mål	4
Upplägg	5
Förvaltningsövergripande områden	5
Korruption och mutor	5
Otillbörlig/otillåten påverkan	5
Jäv- och intressekonflikter	6
Tillstånd och tillsyn	6
Anställning och rekrytering	7
Underrättelseskyldigheter	8
Upphandlingar och avtal	9
Avdelnings- och enhetsspecifika områden	11
Biståndsenheten och äldreomsorg	11
Barn och ungdom	13
Ekonomiskt bistånd	14
Vuxenheten inklusive socialpsykiatri	14
Gemensamt för socialtjänsten	15
Stadsutveckling	16
Övergripande behov	17
Dokumentation och informationsdelning	17
Ansvarsfördelning	17
Aktiviteter	18
Prioriterade aktiviteter under 2024	18
Framtida aktiviteter	19

Introduktion

Det finns ingen allmän vedertagen definition av välfärdsbrottslighet men Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att välfärdsbrottslighet innebär ”när en extern aktör – företag eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommunala eller regionala medel för egen vinning”¹.

Definitionen avser inte bara den traditionella bidragsbrottsligheten där aktören har för syfte att få ut ersättningar som den inte är berättigad utan alla sätt som välfärdssamhället kan utsättas som exempelvis inom köp av tjänster eller varor eller felaktiga folkbokföringar för att kunna ta del av kommunens tjänster. Definitionen avser även de metoder – både brottsliga och icke-brottsliga – som används för att påverka den beslutsfattande processen.

Välfärdsbrottslighet innebär ett angrepp mot samhällets gemensamma skyddsnet och drabbar i första hand de individer som är i behov av samhällets insatser, som exempelvis barn, äldre, sjuka eller personer som har en funktionsnedsättning. Men i längden påverkar den alla invånare då den innebär en tömning av kommunens och statens resurser. Samtidigt utgör den även ett hot mot demokrati då den riskerar att undergräva förtroende och tillit till välfärdssystemet och samhället i stort.

Omfattning av välfärdsbrottslighet

Ekonomistyrningsverket (ESV) uppskattar att cirka 2,5 procent av utbetalningarna från välfärdssystemen under år 2021 – motsvarande 18,5 miljarder kronor – var felaktiga.² I siffrorna ingår såväl felaktiga utbetalningar som orsakats av den sökande själv, både avsiktligt och oavsiktligt, som bristande handläggning. När det gäller vissa ersättningar som exempelvis bostadsbidrag var felaktighetsgraden så hög som 20 procent av alla utbetalningar.

ESV:s uppdrag är däremot begränsad till de utbetalningar som hanteras av statliga myndigheter och tar inte hänsyn till felaktiga utbetalningar och välfärdsbrottslighet hos kommunerna med undantag av ekonomiskt bistånd³.

Samma begränsning gäller även andra studier och utredningar som tagits fram om omfattningen av felaktiga utbetalningar och välfärdsbrottslighet under de senaste 15 åren. Detta trots att kommunerna, tillsammans med regionerna, är de största köparna av privata välfärdstjänster.

Det är således svårt att fastställa i vilken utsträckning kommuner och regioner utsätts för välfärdsbrottslighet. Samtidigt har Brottsförebyggande rådet påpekat att kunskap vad gäller att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrottslighet är jämförelsevis låg inom kommunen och regionen⁴.

Förvaltningen beslutade därför under 2023 att ge FUT-utredaren på enheten arbete, bistånd och integration uppdraget att genom att inhämta kunskaper och erfarenheter genom

¹ <https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/hotmotdemokratiochsamhallssystem/valfardsbrottslighet.377.html>

² *Omfattningen av felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen* (ESV 2023:22), s. 62

³ Med ekonomiskt bistånd menas i detta fall endast bistånd som betalas ut av försörjningsstödsenheter

⁴ *Välfärdsbrott mot kommuner och regioner* (Brå 2022:1)

deltagande i de nätverken mot välfärdsbrottslighet samt ordnas av både Stockholms stad och andra aktörer som Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt att identifiera sårbarheter och prioriteringsområden inom förvaltningens verksamhetsområde ta fram denna handlingsplan.

Handlingsplanen är däremot inte tänkt att vara en slutgiltig plan för perioden utan den ska regelbundet följas upp, utvärderas och utvecklas allt eftersom den implementeras i verksamheterna. Det pågår även ett flertal statliga utredningar som berör frågan i sig såväl som lagstiftningen vilket förvaltningen behöver bevaka och anpassa dess arbete utifrån.

Syfte och mål

Välfärdsbrottslighet har varit ett prioriteringsområde i stadens budget nu i flera år och inför 2024 ska stadens nämnder och bolag kraftsamla för att motverka välfärdsbrottslighet.

Välfärdsbrottslighet är dock ett brett område och de som har för avsikt att utnyttja välfärdssystemet använder sig av alltmer komplexa upplägg och verktyg. Det krävs därför att arbetet ständigt utvärderas och utvecklas.

När det gäller välfärdsbrottslighet är den övergripande målsättningen för staden och dess förvaltning att förebygga, upptäcka och åtgärda brott och andra oegentligheter som sker inom kommunens välfärdssystem.

Förvaltningen har redan påbörjat ett viktigt arbete men det finns ett stort utrymme att både höja kunskapsnivån inom förvaltningen samt att utveckla det systematiska uppföljnings- och kontrollarbetet. Som utgångspunkten behöver förvaltningen utveckla och systematisera arbetet med frågor som rör:

- belysa sårbarheter
- rätt stöd, bistånd eller bidrag till rätt person, verksamhet, företag eller förening, samt genom
- förbättring av möjligheterna att upptäcka felaktigheter – såväl omedvetna som medvetna felaktigheter.

Brottsförebyggande rådet har påpekat att även när felaktigheter eller oegentligheter upptäcks kan det vara svårt att ta lämpliga åtgärder, antingen på grund av bristande kunskap om vilka verktyg som står till buds eller begränsningar i avtalets utformning.⁵ Det finns därför även ett behov av att:

- förbättra utformning av avtal med tydligare krav
- utveckla verktyg för att förbättra uppföljning av avtal
- tydliggöra vilka åtgärder som kan tas vid avvikelser

Syftet med handlingsplanen är att konkretisera hur detta arbete kan påbörjas och utvecklas på Farsta stadsdelsförvaltning under 2024 och framåt.

⁵ *Välfärdsbrott mot kommuner och regioner* (Brå 2022:1)

Upplägg

I grund och botten handlar arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet om en effektiv förvaltning av stadsdelens resurser i syfte att ge våra invånare stöd av bra kvalitet. Det är därför var och ens ansvar att bidra till arbetet inom sina egna verksamheter.

Nedan lyfts exempel på hur välfärdsbrottslighet kan se ut inom stadsdelsförvaltningens verksamhetsområden. Det är på intet sätt en uttömmande lista utan snarare en utgångspunkt för vilka områden behöver prioriteras under 2024.

Utgångspunkten är de områden som gäller för förvaltningens samtliga verksamheter. De kompletteras sedan av enhets- eller avdelningsspecifika områden. Därefter följer förslag till aktiviteter som ska genomföras under året.

Förvaltningsövergripande områden

Korruption och mutor

Korruption och mutor är brottslig oavsett bransch – offentlig eller privat – men i regel är mottagaren en person som arbetar inom kommunal eller statlig verksamhet medan givaren är främst verksam inom den privata sektorn alternativt en privatperson.

Den traditionella synen på mutor och belöningar handlar oftast om tydliga erbjudanden om pengar, resor eller andra tjänster. Det finns därför risk att mer subtila former av mutor kan förbises. En mindre gåva eller en inbjudan om mat kan till exempel tolkas som ett uttryck för tacksamhet men den kan likväl vara ett sätt att diskret påverka den som tar emot.

Enligt stadens riktlinjer är utrymmet att ta emot gåvor eller andra förmåner därför ytterst begränsat. Det gäller såväl erbjudanden i tjänst som på fritid. För medarbetare som arbetar med myndighetsutövning eller som har någon annan beslutsfattande eller tillsynsposition är gåvor helt förbjudna.

Förvaltningen har tagit fram lokala riktlinjer om mutor och representationer som bygger vidare på stadens övergripande riktlinjer. Det är viktigt att alla medarbetare känner till dessa och att de diskuteras på en löpande basis.

Otillbörlig/otillåten påverkan

Otillbörlig påverkan omfattar alla försök att påverka en beslutsfattande process men metoden i sig inte nödvändigt behöver vara brottslig. När påverkan görs med metoder som i sig är brottsliga såsom hot, trakasserier eller våld övergår det till otillåten påverkan.

Det är inte alltid att ett påverkansförsök sker genom ett explicit hot, oftast kan det ske på mer diffusa sätt. Det kan till exempel röra sig om subtila hintar om att personen känner till personlig information om medarbetaren eller vaga hot om att någonting kommer att hända. Det kan också handla om hot om självskada eller försök att sätta press på medarbetaren genom att vara ”påstridig”. Syftet oavsett formen det tar är att få sin vilja genom.

Det är den medarbetare som utsätts för påverkansförsök som avgör om den kan ses som otillbörlig/otillåten påverkan. Det behöver därför regelbundet diskuteras på enhetsnivå om vad otillbörlig/otillåten påverkan är och hur det kan se ut just i den specifika verksamheten.

Samtidigt är det även viktigt att uppmärksamma att många av de personer som kommer i kontakt med stadsdelsnämnden befinner sig i en svår situation. Olämpliga beteenden kan också vara ett uttryck för bristfällig information, okunskap, oro och frustration snarare än en medveten strategi att påverka. Detta behöver också beaktas i framtagande och utarbetande av rutiner och arbetssätt om att förebygga otillbörlig/otillåten påverkan.

Jäv- och intressekonflikter

Förvaltningsmyndigheter i Sverige ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet enligt den så kallade objektivitetsprincipen (1 kap. 9 § regeringsformen). Kraven på objektivitet för kommunalanställda regleras vidare i förvaltningslagen och kommunallagen.

En anställd ska anses vara jävig om hen har ett sådant intresse i ett ärende att opartiskheten kan ifrågasättas. Om en medarbetare är jävig får hen inte delta i handläggningen av ärendet.

I vissa fall kan det vara uppenbart att en medarbetare är jävig i till exempel ett ärende som avser medarbetaren själv eller någon närstående eller om ett ärendes utgång kan tänkas medföra skada eller nytta för medarbetaren.

Det krävs dock inte att medarbetaren faktiskt är jävig utan att medarbetaren kan anses vara jävig om det finns någon annan särskild omständighet som ger skäl till att medarbetarens opartiskhet kan ifrågasättas.

Samtliga anställda har en skyldighet att självmant meddela till sin chef om hen kan anses vara jävig eller om det kan finnas funderingar kring om hen kan anses vara det. Under 2024 kommer förvaltningen att se över den förvaltningsövergripande introduktionen för nyanställda där information om jäv- och intressekonflikter kommer att ingå.

Även om jäv- och intressekonflikter kan uppstå utan någon koppling till välfärdsbrottslighet är det ändå en viktig fråga för att upprätthålla tillit och förtroende till välfärdssystemet. I många fall kan en jävsinvändning vara ett uttryck för missnöje med en medarbetare eller ett beslut snarare än en fråga om jäv enligt lagens mening. Riksdagens ombudsman (JO) har dock i flera utlåtanden påpekat att samtliga jävsinvändningar ska leda till ett formellt och dokumenterat ställningstagande oavsett om det finns fog för invändningen eller inte. Det är därför av vikt att jävsinvändningar hanteras på ett korrekt och rättssäkert sätt.

Tillstånd och tillsyn

Ansökningar för servering eller försäljning av alkohol, tobak, e-cigarettor och vissa receptfria läkemedel hanteras av tillståndsenheten vid socialförvaltningen. Tillståndsenheten har även

ansvar för tillsynen genom tipshantering, kontrollköp samt löpande uppföljningar av bland annat tillståndshavarens personliga och ekonomiska lämplighet.

Även om ansvaret för detta område faller utanför stadsdelsnämndens uppdrag kan det finnas ett intresse av ett informationsutbyte mellan nämnden och tillståndsenheten.

Tillståndsutredningar kan innehålla uppgifter om ekonomiska och personliga förhållanden, arbetsförmåga med mera som kan vara av intresse för socialtjänstens utredningar, det trygghets- och brottsförebyggande arbetet eller för andra myndigheter.

Stadsdelsnämnden kan dessutom genom dess lokalkännedom och närvaro på fältet ha uppgifter som har betydelse för tillstånds- eller tillsynsutredningar som exempelvis kännedom eller misstankar om butiker som inte tillämpar ålderskontroller.

Det behöver därför utforskas i vilken mån ett informationsutbyte mellan socialförvaltningen och förvaltningen är möjligt.

Anställning och rekrytering

Utgångspunkten för staden är stockholmarnas behov och en felaktig eller bristfällig rekrytering kan skada den tillit och det förtroende som stadsdelens medborgare har till stadsdelsnämnden. Särskilt kritiskt kan det bli om det görs felaktiga rekryteringar till tjänster inom exempelvis myndighetsutövning eller till andra beslutsfattande eller nyckelpositioner.

Under senare tid har frågan om ”infiltration” väckt allt mer uppmärksamhet. Det kan röra sig om exempelvis redan anställda som rekryteras av kriminella gäng eller andra som har för avsikt att utnyttja välfärdssystemet för egen vinning alternativt nyanställda som strategiskt söker arbete inom ett visst verksamhetsområde på uppdrag av externa aktörer.

För chefer med rekryteringsansvar är det därför, även ur denna aspekt, viktigt att alltid genomföra samtliga moment i stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess. Alla kandidater/sökande ska identifiera sig, eventuella arbetstillstånd ska uppvisas, betyg och intyg ska fogas till ansökningshandlingarna, intervjuer ska genomföras och referenser ska alltid tas (oaktat om personen redan är anställd i staden). Det är också viktigt att kontrollera att de uppgifter som en kandidat/sökande själv lämnar är korrekta. Exempelvis säkerställa att referenspersoner är de som de uppger sig att vara och kontrollera att examensbevis och andra arbets- och utbildningsintyg är äkta. Om kandidaten/sökanden kommer att komma kontakt med barn i sin yrkesutövning ska en registerkontroll enligt lag och stadens anvisningar genomföras, se nedan, *innan* anställningsavtalet signeras av båda parter.

När det gäller chefsbefattningar eller andra nyckelpositioner ska stadens centrala rekryteringsstöd hos Serviceförvaltningen anlitas för stöd i samtliga moment rekryteringsprocessen. I övriga rekryteringar kan chef konsultera HR-enheten om det finns farhågor eller misstankar som uppdagas under rekryteringsprocessen.

Om bakgrundskontroller/registerkontroller

I vissa fall finns en skyldighet att personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom kommunens verksamheter ska visa utdrag ur polisen belastningsregister. Detta gäller

medarbetare som ska arbeta inom skola, barnomsorg, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem. År 2013 infördes en kompletterande lag som ger arbetsgivare rätt, men inte skyldighet, att kräva utdrag ur belastningsregistret av personer som erbjuds jobb som innefattar direkt och regelbunden kontakt med barn.

Stockholms stads ställningstagande är att utdrag bara ska göras när lagstöd finns. Inom skola och förskola finns krav i skollagen att arbetsgivaren ska begära registerutdrag. Personalstrategiska avdelningen (PAS) rekommenderar att begära registerutdrag för alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn. Det innebär att registerkontrollen inte begränsas till skola och förskola, utan till att omfatta även ytterligare verksamheter eller yrkesgrupper som arbetar gentemot barn. Detta gäller till exempel fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna. Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn innebär en möjlighet (inte ett krav) att begära registerutdrag även inom dessa verksamheter och yrkesgrupper. Observera att det endast är vid arbete med barn som PAS rekommenderar en vidare tolkning, inte i något annat fall. Rekryterande chef kan stämma av med HR-enheten vid osäkerhet.

Arbetsgivaren, rekryterande chef, kan bara begära registerutdrag i samband med att vi erbjuder anställning eller valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Det vill säga på slutkandidaten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller när man kallar några av kandidaterna/sökanden till intervju. Eftersom det inte finns någon rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlits eller tagits emot att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle är det viktigt att genomföra registerkontrollen innan avtal om anställning träffas. Ett registerutdrag ger dock bara en ögonblicksbild och omfattar inte heller alla brott. Såväl medarbetare som chefer behöver ständigt vara uppmärksamma på frågor om korruption, mutor och jäv. I några av de fall inom staden där det uppstått misstankar har det varit medarbetare som först påkallat uppmärksamhet.

Underrättelseskyldigheter

Arbetet mot välfärdsbrottslighet och felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet förutsätter även informationsdelning mellan stadsdelsnämnden och andra kommunala och statliga aktörer. Särskilt inom socialtjänsten kan det finnas sekretesshinder för att lämna ut uppgifter. Därtill kommer det ett par sekretessbrytande bestämmelser som innebär att nämnden har en skyldighet att aktivt lämna ut uppgifter. Skyldigheten gäller inom samtliga verksamhetsområden som stadsdelsnämnden ansvarar för och det är endast om det finns särskilda skäl att nämnden får underlåta att lämna en underrättelse.

Enligt *lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen* är stadsdelsnämnden skyldig att lämna en underrättelse om det kan antas att ett flertal myndigheter eller arbetslöshetskassa betalar ut en ekonomisk förmån på felaktiga grunder eller med ett för högt belopp.

Stadsdelsnämnden har även en skyldighet enligt *folkbokföringslagen* att anmäla Skatteverket om det kan antas att en uppgift i folkbokföringen är oriktig eller ofullständig. Med en uppgift

menas inte bara adressuppgifter utan även uppgifter gällande ålder, civilstånd med mera. Skyldigheten är långtgående och gäller även personer som inte är aktuella till exempel om det finns kännedom att en klients hyresvärd inte faktiskt bor på adressen.

Socialförvaltningen har tagit fram stödmaterial avseende underrättelseskyldigheterna.⁶

Upphandlingar och avtal

Förvaltningen ingår i ett rad avtal och upphandlingar. Det kan röra sig om inköp av tjänster och material som behövs till förvaltningen själv exempelvis IT-tjänster, lokalvård, entreprenadtjänster med mer. Det kan också röra sig om placerings- och behandlingsplatser eller andra stödinsatser.

Särskilt när det gäller insatser och tjänster som erbjuds till medborgare har antalet privatutförare inom staden, liksom i hela landet, kraftigt ökat under de senaste två decennierna.

Upphandlingar och direktupphandlingar sker enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Samtliga nämnder i Stockholms stad betraktas som egna upphandlande myndigheter och ska ha egna interna riktlinjer för upphandling. Däremot kan staden centralt teckna stadsövergripande ramavtal som stadsdelsnämnderna har möjlighet att avropa ifrån. Några exempel på befintliga stadsövergripande ramavtal avser HVB och konsulentstödda jourhem för barn och ungdomar eller insatser för vuxna med beroendeproblematik.

När det gäller upphandlingen av ramavtalen har den upphandlande förvaltningen ansvar för att göra de kontroller av anbudsgivarna som krävs enligt lagen. Sådana kontroller kan innebära bland annat en kontroll av företagets ekonomiska förutsättningar, om företaget fullgjort sina skyldigheter vad gäller betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter, om företaget eller dess ledning dömts för vissa specifika brott eller om det tidigare förekommit missförhållanden eller oegentligheter i de verksamheter som företaget bedrivit. Om anbudsgivaren inte uppfyller kravet ska den uteslutas från upphandlingsprocessen.

Likande kontroller ska göras hos de företag som ingår i stadens valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och som erbjuder insatser som daglig verksamhet, bostad med särskild service för barn eller ungdomar, bostad med särskild service för vuxna, korttidsvistelse, stödboende, boendestöd, sysselsättning, familjerådgivning, korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år samt ledsagning och avlösning. Många av de ovanstående verksamheterna är även tillståndspliktiga och liknande kontroller görs av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) i samband med tillståndsansökan och löpande under den tiden som leverantören innehar tillståndet.

Om det saknas avtal eller om det finns ett behov av en tjänst som inte kan tillhandahålls enligt ramavtalet kan tjänsten direktupphandlas om kontraktsvärdet inte överstiger de beloppsgränser som anges i lagen. Även vid direktupphandlingar ska lagen om offentlig upphandling beaktas.

⁶ <https://samarbete.stockholm.se/sites/plattformsocialtjanst/SitePages/Underr%C3%A4ttelseskyldighet.aspx>

Brottsförebyggande rådet har i sin kartläggning av brott mot kommuner och myndigheter uppmärksammat att kunskap om upphandlingar, avtalsuppföljningar och hur välfärdsbrottslighet kan motverkas inom upphandlingsprocessen är generellt lägre i kommunerna och regionerna jämfört med statliga myndigheter. Detta trots att kommunerna och regionerna är de största köparna av privata välfärdstjänster.

Merparten av de kommuner som deltagit i kartläggningen menar att det finns allvarliga brister i hela kedjan. Det gäller såväl förebyggandet av felaktigheter och oegentligheter som upptäckten av dessa. Även när något upptäcks kan det finnas osäkerhet om vilka lämpliga åtgärder kan tas. Det kan bero på okunskap men även på att det finns brister inom hur avtalet utformats.

Förvaltningen har redan fungerande och etablerade rutiner när det gäller godkännande och granskningen av fakturor som betalas ut via Agresso. Det finns även nätverk inom förvaltningen som riktar sig till inköpsansvariga och till administratörer som arbetar med Agresso där information och uppdaterade rutiner kan spridas.

Det finns däremot fler områden där arbetet kan vidareutvecklas. På en övergripande nivå kan det röra sig om att säkerställa att våra direktupphandlingar genomförs enligt lagen och stadens riktlinjer genom exempelvis att de bakgrundskontroller som görs vid upphandlingen av ramavtal även görs vid direktupphandlingar eller att direktupphandlingar konkurrensutsätts i större utsträckning.

Även om staden centralt har ett övergripande uppföljningsansvar när det gäller ramavtal har stadsdelsförvaltningen ett stort ansvar för att följa upp om de levererade tjänsterna uppfyller det som beställts och de krav som finns i lagen. Förvaltningen behöver därför inventera och utveckla våra rutiner och kunskaper när det gäller såväl utformningen som uppföljningen av de avtal som stadsdelsnämnden ingår.

Hur behovet och kunskapsnivån ser ut på enhetsnivå kan variera. I vissa fall är det främst uppföljningen av avtal och hur eventuella avvikelser kan identifieras som behöver prioriteras.

I andra krävs en översyn av avtalens utformning som utgångspunkt. Avtalen kan ha en central betydelse för att exkludera oseriösa aktörer redan från början genom till exempel att ställa tydliga krav på förväntade resultat och vilka konsekvenser kan uppstå om avtalet inte efterlevs.

Inom vissa verksamhetsområden kan det vara svårt att ställa krav på förväntade resultat som exempelvis inom socialtjänsten. Samtidigt ställer kommunallagen, SoL och LSS höga krav på att det stöd och de insatser som erbjudas ska vara av god kvalitet. Det är därför särskilt viktigt att det framgår tydligt vad som ska ingå i insatsen, vilka upplysningskyldigheter leverantören har under insatsens gång, eventuella krav på insyn genom exempelvis oanmälda besök med mera i avtalet eller genomförandeplan samt att regelbundna uppföljningar görs.

Avdelnings- och enhetsspecifika områden

Biståndsenheten och äldreomsorg

Brottsförebyggande rådet har uppmärksammat att personlig assistans och hemtjänst hör till två av de branscherna inom välfärdssystemet där risken för ekonomisk brottslighet löper störst. På senare tid har det rapporterats om att branscherna numera blivit föremål för organiserad brottslighet då de omfattas som både lönsamma och lätt för oseriösa aktörer att ta sig in i.⁷

Personliga assistans

Rätten till personlig assistans regleras i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Kommunen ansvarar för hjälpbehov som inte överstiger 20 timmar per vecka samt för ett tillfälligt utökat behov av assistans. Om hjälpbehovet överstiger 20 timmar per vecka ansvarar Försäkringskassan för assistansersättningen. Kommunen ansvarar även för det faktiska utförandet, antingen i kommunens egen regi eller genom att ge ekonomisk ersättning till skäliga kostnader enligt det timbelopp som gäller för statlig assistansersättning som fastställs av regeringen varje år för att möjliggöra för den enskilde att anordna assistansen på annat sätt.

Lagstiftningen har utformats på så sätt att den enskilde har stort inflytande över hur assistansen ska anordnas. Individen får själv välja om den ska utföras av kommunen eller om hen vill ordna utförandet på annat sätt. Det kan göras genom att själv vara arbetsgivare eller genom att anlita en privat anordnare. Samma ansvar för att anordna utförandet gäller även när det är Försäkringskassan ansvarar för assistansersättningen.

För privata anordnare att bedriva personlig assistans krävs tillstånd från IVO. Ledningen ska visa att den har tillräcklig kunskap och erfarenhet samt att den kunskaper om lagstiftningen. IVO gör även en lämplighetsprövning av ägaren, ledning eller andra nyckelpersoner. I de sistnämnda fall kan det röra sig om personer som officiellt inte hör till ledningen men som ändå anses ha stor påverkan på verksamhet. Detta då det har uppmärksamhets att det förekommer bulvaner inom branschen. Anordnares lämplighet ska löpande kontrolleras under den tiden som tillståndet gäller. Kommunen är också skyldig att anmäla det till IVO om det förekommer indikationer på att anordnaren inte är lämplig att bedriva personlig assistans.

Det är generellt sett svårt att utreda eventuella misstankar om välfärdsbrottslighet inom branschen. Dels väljer individen oftast att anordna assistansen själv vilket innebär att det är den enskild som tecknar avtal med anordnaren och förvaltningen har därför endast begränsad insyn. Det är inte heller ovanligt med att den enskilde anlitar anhöriga för att utföra assistansen.

Dels kan det vara svårt att avgöra vem eller vilka som är drivande bakom den eventuella brottsligheten. I vissa fall kan det ske att den enskilde överdriver eller låtsats ha ett hjälpbehov som hen inte har för att få ersättning. Ersättningen kan därefter användas för att anställa anhöriga eller närstående på papper med ekonomiska fördelar för såväl individen som de anhöriga/närstående.

⁷ Intyget som dörröppnare till välfärdssystemet, Brå (2015)

I andra fall kan det finnas ett faktiskt hjälpbehov som sedan utnyttjas av assistansordnaren. Det kan röra sig om företag som lämnar in falska tidsredovisningar där den faktiska utförda assistansen inte framgår med risk att den enskilde inte får den hjälp och stöd som hen har rätt till. Det kan också röra sig om företag som använder sig av svartarbete med lägre löner. I dagsläget saknar staden övergripande arbetsätt och rutiner när det gäller att förebygga och utreda välfärdsbrottslighet inom personlig assistans. Staden har däremot skapat en arbetsgrupp som ska arbeta fram rutiner som en del av kraftsamlingen mot välfärdsbrottslighet.

Förvaltningen ingår dock inte i gruppen och det är viktigt att lokala rutiner utvecklas i avvaktan. Stadsrevisionen har tidigare påpekat att det finns stora brister när det gäller de kontroller som stadsdelarna gör, bland annat att det saknas regelbundna kontroller av huruvida assistansanordnaren har ett tillstånd samt att få stadsdelar begär in tidrapporter varje månad i alla ärenden.

Det kan därför vara en utgångspunkt att säkerställa att dessa kontroller görs i samtliga ärenden. Skatteverket har tagit fram stödmaterial som ger exempel på varningssignaler och exempel på kontroller och åtgärder som kan tas trots de utmaningar som finns med personlig assistans och förvaltningen bör se över om dessa kan ligga till grund för att ta fram lokala rutiner.⁸ På sikt kan det även vara lämpligt att se över om det finns ett behov av en dedikerad kontrollfunktion med hänsyn till att det är både tids- och resurskrävande.

Det är också av vikt av att rutiner för informationsdelning skapas inom förvaltningen då det inte är ovanligt att utförarna av personlig assistans även är verksamma inom andra områden såsom hemtjänst.

Hemtjänst

Rätten till hemtjänst regleras i socialtjänstlagen och insatsen kan beviljas både av biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning samt av beställarenheten på avdelning för äldreomsorg. Som med personlig assistans kan målgruppen för insatsen vara särskilt utsatt och det finns därför risk för oseriösa aktörer att utnyttja systemet. Men till skillnad från personlig assistans tecknas inte avtal av den enskilde själv vilket kan ge förvaltningen större och bättre kontrollmöjligheter.

Privata utförare upphandlas i regel av äldreförvaltningen genom ramavtal och äldreförvaltningen ansvarar för att göra kontroller av utförarens ekonomiska lämplighet samt andra nödvändiga kontroller såsom att utföraren fullgör sin skatte- och arbetsrättsliga förpliktelser.

Även om det är äldreförvaltningen som ansvarar för avtalsuppföljningen har förvaltningen som beställandenämnd också ett ansvar att kontrollera att utföraren har ett gällande tillstånd från IVO. Förvaltningen har även ett ansvar att kontrollera att den tjänsten som beställts har levererats och att tjänsten är av bra kvalitet.

⁸

<https://skatteverket.se/offentligaaktorer/motverkavalfardsbrott/personligassistans.4.6e8a1495181dad54084aed.html>

Individuppföljningar kan därför vara ett av stor betydelse för att uppmärksamma eventuella brister eller andra oegentligheter. Förvaltningen hanterar även utbetalningar till utförare och har därför möjlighet att bland annat kontrollera fakturor.

Som med andra insatser är det därför viktigt att uppdraget dokumenteras på ett noggrant sätt och att det framgår tydligt vad ska ingå i uppdraget samt vilka skyldigheter utföraren har när det gäller informationsupplysningar vad gäller eventuella brister eller avvikelser.

Det är även viktigt att fakturor kontrolleras mot beställningen och att alla eventuella avvikelser och efterföljande kontakter dokumenteras. Det finns annars en risk att avvikelser som tyder på ett mönster och som kan vara ett tecken på välfärdsbrottslighet uppfattas i stället som engångsföreteelser eller ärliga misstag.

Eftersom utföraren inom hemtjänsten även kan vara verksam inom andra områden som personlig assistans är det viktigt att det finns fungerade rutiner och informationskanaler om hur denna uppgift kan lämnas vidare vid behov.

Barn och ungdom

Förvaltningen ingår under 2023–2024 i en arbetsgrupp för HVB som en del av stadens kraftsamling mot välfärdsbrottslighet och det är därför naturligt att detta är utgångspunkten för arbetet lokalt. Arbetsgruppens uppdrag omfattar även konsulentstödda familjehem, stödboenden samt avhopparverksamhet för barn och ungdomar som samtliga upphandlas av socialförvaltningen.

Förvaltningen har tidigare uppmärksammat flera fall där leverantörer haft stora brister. I ett av dessa har det lett till att företaget uteslutits från ramavtalet av socialförvaltningen. Staden saknar övergripande arbetssätt och rutiner vilket inneburit att processen med att utreda sådana fall är både tids- och resurskrävande.

Ett syfte med stadens arbetsgrupp är att genom löpande kontakt med de deltagande stadsdelarna inventera och identifiera sårbarheter och svårigheter samt att lägga fram förslag på arbetssätt när det gäller uppföljningen av insatserna. På sikt ska arbetet leda till att stadsövergripande rutiner tas fram vilket kommer att möjliggöra för förvaltningen att granska och följa upp leverantör på ett mer systematiskt sätt.

Även om uppdraget är begränsat till de insatser för barn och unga som ingår i socialförvaltningens ramavtal kan de rutiner och arbetssätt som tas fram även vara tillämpbara när det gäller insatser som upphandlas utanför ramavtal. Arbetet kommer även att skapa en grund för att påbörja ett liknande arbete inom andra verksamhetsområden, både vad gäller andra insatstyper och även när det exempelvis gäller utformandet av avtalen som används vid direktupphandlingar. Det är därför viktigt att erfarenhet och kunskap från arbetsgruppen även delas vidare inom förvaltningen.

Ekonomiskt bistånd

Huvudsyftet inom ekonomiskt bistånd är att ge stöd till dem med försörjningsproblem att hitta långsiktiga lösningar på sin situation. Under den tiden provas rätten till ekonomiskt bistånd.

Arbetet med att förebygga och utreda felaktiga utbetalningar är väletablerat inom ekonomiskt bistånd och förvaltningen har en FUT-utredare som arbetar på heltid. Förvaltningen kommer däremot under perioden december 2023 – september 2024 att ingå i ett pilotprojekt tillsammans med andra stadsdelar där antalet handling som begärs in varje månad minskas. Syftet med pilotprojektet är att utreda om tiden som läggs på handläggning kan minskas för att skapa mer tid för klientbesök och arbetet mot självförsörjning. Det finns dock en stor risk att antalet felaktiga utbetalningar kan öka under tiden vilket kommer att kräva att nya rutiner och arbetssätt tas fram.

Även om arbetet av naturliga skäl är främst inriktat på att förebygga och utreda välfärdsbrottslighet på individnivå finns det möjlighet att utvidga det till att omfatta de boenden som förvaltningen använder sig.

Förvaltningen har redan påbörjat ett arbete med att göra bakgrundskontroller av skyddade boenden samt kvalitetssäkring av verksamheterna. Det har varit särskilt viktigt då skyddade boenden inte är tillståndspliktiga och oseriösa akter som blivit utesluten från offentliga upphandlingar eller blivit av med sitt tillstånd för andra insatser har i stället kunnat öppna skyddade boenden. Från och med 1 april 2024 kommer skyddade boenden att vara tillståndspliktiga vilket kan bidra till en ökad kvalitet och större utrymme för granskning av boendena.

Dessa kontroller behöver utvidgas till att även omfatta de tillfälliga boende som används vid placeringen av bostadslösa klienter. Eftersom sådana placeringar bara siktar till att tillgodose ett akut behov av boende utgör de inte en insats. Det är således inte möjligt att göra uppföljningar på samma sätt som med andra placeringsformer men det är ändå av vikt att förvaltningen kontrollerar att det inte förekommer ekonomisk brottslighet eller andra oegentligheter hos de företag som används. Under 2024 kommer socialförvaltningen att upphandla ett ramavtal avseende tillfälliga boenden.

Vuxenheten inklusive socialpsykiatri

Välfärdsbrottslighet när det gäller insatser för personer med beroendeproblematik har sällan uppmärksammats. Det kan dock antas att området inte gör något undantag även om det inte är klarlagt i vilken utsträckning välfärdsbrottslighet förekommer.

En stor andel av de insatser som kan erbjudas inom verksamhetsområdet är upphandlat central av socialförvaltningen genom ramavtal. Det är ändå viktigt att det i de insatser som är tillståndspliktiga regelbundet kontrolleras att det finns ett gällande tillstånd.

Eftersom förvaltningen ingår i en arbetsgrupp gäller för HVB för barn och ungdomar som en del av stadens kraftsamling mot välfärdsbrottslighet kan det vara lämpligt att även HVB för vuxna utgöra en utgångspunkt för arbetet lokalt. Detta då det finns ett behov av liknade arbetssätt och rutiner även när det gäller vuxna som målgrupp och när det gäller hur avtalen

ska utformas och följas upp när det gäller placering och insatser som direktupphandlas utanför ramavtalet.

Stor uppmärksamhet har däremot väckts när det gäller avhopparverksamheter och andra insatser som är riktade personer som lämnar kriminalitet. Även här kan det finnas stöd i arbetsgruppen för HVB för barn och unga.

Gemensamt för socialtjänsten

Syftet med uppföljningar inom socialtjänsten är främst för att säkerställa att individen får det stöd och hjälp som hen har rätt till. Individuppföljningar kan dock vara ett viktigt verktyg för att uppmärksamma eventuella brister och oegentligheter hos såväl seriösa som oseriösa aktörer.

Till skillnad från andra verksamhetsområden är det av uppenbara skäl svårt att kräva ett konkret utfall vid upphörande av en insats då det förväntade resultatet snarare har karaktären av ett mål. För att säkerställa kvaliteten av en insats och för att identifiera eventuella avvikelser är det en förutsättning att det tydligt framgår vad ska ingå i uppdraget, vilka skyldigheter insatsgivaren har och vilka rättigheter förvaltningen har för att följa upp insatsen och för att kontrollera att insatsgivaren följer den upprättade planeringen.

Det kan röra sig till exempel om att specificera vem ska följa med på läkarbesök, när insatsgivaren ska höra av sig om det uppstår någon avvikelse eller rätten att komma på oplanerade besök.

Det behöver även vara tydligt om vad som gäller när avvikelser uppstår exempelvis hur lång tid insatsgivaren har på sig att åtgärda eventuella brister eller vilka konsekvenser kan uppstå om avtalet inte följs exempelvis avdrag på eller innehållna betalningar. Inte minst är det av stor betydelse att eventuella avvikelser och all kontakt kring dessa dokumenteras i det fall det leder till en juridisk process eller som ett stöd för socialförvaltningen i att utesluta från ramavtalet.

Samverkan

Sekretess gäller för uppgifter om personliga förhållanden inom socialtjänsten om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider. Denna sekretess gäller gentemot andra nämnder, myndigheter eller andra utomstående. Inom socialtjänsten råder i regel däremot en så kallad inre sekretess. Den inre sekretessen innebär att uppgifter om anställd endast får ta del av uppgifter i den mån det behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter, det vill säga att uppgifterna inte får fritt delas på vilket sätt som helst. Samtidigt kan uppgifter som framkommit hos en enhet vara av intresse för en annan, inte minst då många aktörer erbjuder insatser till flera olika målgrupper.

I nuläget är det möjligt att sådana uppgifter inte bara aldrig når fram till andra enheter utan även stannar hos den enskilde anställda, antingen för att det kan uppfattas som en engångsföreteelse snarare än ett mönster eller för att det saknas kanal för att dela med sig av informationen. Det kan leda till att oseriösa aktörer kan fortsätta utnyttja välfärdssystemet då det saknas en helhetsbild eller att en enhet avslutar kontakt med aktören medan en annan

fortsätter. Det har också framkommit fall där liknande insatser beviljats av fler enheter i ett och samma ärende.

På den nationella nivån pågår ett flertal utredningar om att se över rådande lagstiftning och om möjligheten till ett utökat informationsutbyte i syftet att motverka välfärdsbrottslighet. På sikt kan det innebära enklare sätt att dela information inom socialtjänsten och med andra myndigheter.

I avvaktan på eventuella lagändringar bör förvaltningen ändå se över vilka möjligheter som kan finnas och vilka kanaler som kan skapas för att dela uppgifter som kan vara av vikt för andra i arbetet mot välfärdsbrottslighet. Även om uppgifter om avvikelser i första hand kan ha kommit fram i ett individärende är det uppgifter om verksamheten snarare än individen som är av betydelse.

Stadsutveckling

Ideella föreningar och i vissa fall stiftelser har möjligheten att söka ett flertal bidrag från Stockholms stad. Syftet med bidragen är att stötta stadens föreningsliv och ett bredare utbud av kultur och fritidsaktiviteter på en stadsövergripande nivå.

Stadsdelsnämnderna kan även bevilja bidrag till föreningar för verksamhet, aktiviteter, evenemang och/eller kulturprogram (nedan kallat verksamhet) som sker inom Farsta stadsdelsområde.

För att kunna beviljas föreningsbidrag måste föreningen uppfyller de demokrativillkor som staden tagit fram samt ett flertal administrativa krav. Förening måste bland annat vara registrerad hos Skatteverket, ha en ordnad ekonomi och redovisning samt att eventuellt tidigare beviljade bidrag redovisats med goda resultat.

Till skillnad från andra utbetalningar från kommunen är det tänkt att föreningsbidrag ska vara tillgängliga för så många föreningar som möjligt. Samtidigt är det relativt enkelt att bilda en förening vilket innebär

Förvaltningen har ett väletablerat arbete vad gäller handläggning av föreningsbidrag och har tagit fram en lokal rutin som beskriver varje steg av processen från ansökan till kontroll och granskning och till redovisning året efter.

Under senare tiden har det dock förekommit allt fler fall där föreningsbidrag använts till annat ändamål än det beviljats till och i vissa fall till att finansiera kriminell verksamhet.

Förvaltningen behöver därför vara ständigt uppmärksam på eventuellt avvikelser och att dessa kontrolleras noggrant. Skatteverkets stödmaterial kan vara till nytta i vidareutveckling av förvaltningens kontrollarbete.⁹

⁹

<https://skatteverket.se/offentligaakter/motverkavalfardsbrott/foreningsbidrag.4.6e8a1495181dad5408469d3.html>

Övergripande behov

Dokumentation och informationsdelning

Förvaltningen har en stor dokumentationsskyldighet enligt lag men dokumentation är också av central betydelse när det gäller arbetet med att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. Det gäller förstås innehållet av avtalen eller andra överenskommelser men även dokumentation som gäller kontroller och uppmärksammade avvikelser och andra oegentligheter.

Det behöver därför finnas tydliga rutiner om hur och var kontroller dokumenteras, dels för att undvika situationer där det saknas underlag eller bevis och det blir en fråga om ”ord mot ord”, dels för att möjliggöra att information kan delas vidare till de som berörs.

När det gäller avvikelser som uppmärksammas i individärenden är det lämpligt att dessa dokumenteras i personakten i den mån det rör sig om avvikelser i själva insatsen. Det är däremot viktigt att uppgifter som inte direkt rör individen dokumenteras på annat sätt även om de först uppdagats inom ramen av ett individärende. Ett exempel på det kan vara när en leverantör överfakturerar – uppgiften har visserligen en direkt koppling till individärenden men den rör sig inte om en avvikelse eller brist i en själva insatsen.

Förvaltningen har i nuläget fler verktyg såsom incident och avvikelse-rapporter samt Lex Sarah och Lex Maria-anmälningar när det förekommer missförhållanden. Dessa verktyg har dock endast en begränsad användning och det saknas gemensamma rutiner och system om hur övriga uppföljningar och avvikelser kan dokumenteras. En förutsättning för det fortsatta arbetet är därför att denna situation åtgärdas.

Ansvarsfördelning

Ett stående problem inom samtliga verksamhetsområden är att det sällan är en person som har det konkreta ansvaret för hela kedjan – en person beställer, en annan tar emot, en tredje följer upp och så vidare. Detta kan vara en viktig kontroll i sig då det innebär större insyn men det kan också vara problematiskt om det finns oklarheter om ansvarsfördelning. Risken finns då att snarare än att alla tar ansvar för ett område är det ingen som tar ansvar och att viktiga kontroller således inte genomförs.

Eftersom behovet av en ansvarsfördelning kan se ut olika på olika enheter är det inte möjligt att ta fram någon form av förvaltningsövergripande rutin varför det är viktigt att enheterna och avdelningarna tar fram sådana rutiner som är anpassade efter verksamheten. Det kan även vara lämpligt att ta fram stödmaterial som är anpassat till den specifika funktionen och momentet i uppföljnings- och kontrollskedjan i form av till exempel checklistor.

Aktiviteter

Välfärdsbrottslighet är ett brett och komplext område och även om det finns en önskan att ta tag i samtliga aspekter på en gång är det av allra största vikt att arbetet utförs och utvecklas på ett noggrant och systematiskt sätt. Med andra ord är det lika mycket en fråga om kvalitet som kvantitet.

Förvaltningens arbete med att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet är däremot i många fall i en uppstartsfas. Under 2024 anser därför förvaltningen att huvudfokus främst bör vara inriktat på att lägga en stabil grund för det fortsatta arbetet.

Det innebär att de aktiviteter som ska prioriteras under året syftar främst till att höja kunskapsnivån om välfärdsbrottslighet bland förvaltningens medarbetare samt att påbörja arbetet med att ta fram de grunderläggande rutiner, arbetssätt och strukturer som krävs för att arbetet på sikt kan utföras på ett systematiskt sätt.

Det förhindrar dock inte att verksamheterna redan varför det även finns förslag på andra aktiviteter som verksamheterna kan påbörja under året med sikte på att dessa kan bli prioriterade aktiviteter längre fram.

Prioriterade aktiviteter under 2024:

Nämnden ska bidra till stadens kraftsamling mot välfärdsbrottslighet genom deltagande i arbetsgruppen för HVB för barn och ungdomar.

- Ta fram stadsövergripande arbetssätt och rutiner för uppföljningen och granskningen av placeringar på HVB, konsulentstödda familjehem, stödboende och avhopparverksamhet för barn och unga när gäller placering enligt ramavtal som även ska implementeras i Farsta
- Utifrån de stadsövergripande ta fram lokalanpassade arbetssätt och rutiner när det gäller placeringar och insatser utanför ramavtal

Nämnden ska satsa på att höja kunskap om bakgrundskontroller samt avtalsutformning och avtalsuppföljningar och hur dessa kan användas för att motverka och identifiera välfärdsbrottslighet

- Se över förvaltningsövergripande introduktionsutbildningen för nyanställda för att säkerställa att information om mutor och representationer, jäv- och intressekonflikter, hot och våld samt underrättelseskyldigheterna ingår
- Gör förvaltningens och stadens riktlinjer om följande aspekter kända för alla medarbetare genom introduktionsutbildning för nyanställda och genom regelbundna dragningar vid arbetsplatsträffar:
 - mutor och representationer,
 - hot och våld inklusive otillbörlig/otillåten påverkan
 - jäv- och intressekonflikter
 - underrättelseskyldigheter

- Ta fram en gemensam plattform där all relevant information om arbetet mot välfärdsbrottslighet i Farsta kan samlas. Säkerställa att förvaltningens rutiner och riktlinjer är uppdaterade och är lätt tillgängliga för alla medarbetare via intranätet
- Inventera och granska de avtalsmallar och rutiner som förvaltningen använder sig av inom samtliga verksamhetsområden när det gäller beställningen, granskningen och uppföljningen av avtal med särskilt fokus på de som används i direktupphandlingar
- Inför 2025 ska samtliga verksamheter göra en riskbedömning av de områden som de kan vara sårbara för utifrån ett välfärdsbrottslighetsperspektiv

Nämnden ska ta fram övergripande rutiner och system för hur och var kontroller och uppföljningar kan dokumenteras på ett korrekt och rättssäkert sätt.

- Ta fram övergripande rutiner och system för hur och var kontroller och uppföljningar kan dokumenteras på ett korrekt och rättssäkert sätt

Nämnden ska se över vilka rutiner, arbetssätt och kanaler finns eller som kan behövas tas fram för att möjliggöra informationsdelning

- Förbättra samverkan genom att se över vilka rutiner, arbetssätt och kanaler finns eller som kan behövas tas fram för att möjliggöra informationsdelning
- Upprätta ett lokalt nätverk för att arbeta strategiskt med att motverka välfärdsbrottslighet

Framtida aktiviteter:

Upphandling och avtal

- Utifrån det som kommer fram under årets inventering verksamhetsanpassat stödmaterial och utbildningsinsatser utifrån det som kommer fram under årets inventering
- Utveckla arbetet med och säkerställa att de bakgrundskontroller som görs av ett företags lämplighet i centrala upphandlingar även görs när det gäller direktupphandlingar.

Biståndsenheten och äldre

- Säkerställa att det regelbundet kontrolleras att utförare och anordnare har ett gällande tillstånd hos IVO
- Säkerställa att tidrapporter begärs in i varje månad i samtliga ärenden
- Påbörja arbetet med att ta fram eventuella rutiner som kan tas fram för kontroll och granskning av personlig

Vuxenheten inklusive socialpsykiatri

- Utifrån erfarenheten från stadens arbetsgrupp och barn- och ungdomsenheter ta fram lokala arbetssätt och rutiner för uppföljningen och granskningen av placeringar på HVB, stödboende samt avhopparverksamhet för vuxna

Ekonomiskt bistånd

- Utveckla nya arbetssätt och rutiner för att förebygga och upptäcka felaktiga utbetalningar utifrån pilotprojektet för förenklad ansökan

- Utveckla arbetet med bakgrundskontroller samt kvalitetssäkring av skyddade boenden
- Påbörja arbetet med bakgrundskontroller av tillfälliga boenden

Stadsutveckling

- Fortsatt arbete med rutiner kring handläggning och granskning av utbetalt föreningsbidrag